

BREZ DIGITALIZACIJE IN PRENOSA ZAPUŠČINSKIH POSTOPKOV BO VSE TRAJALO SAMO ŠE DLJE – 30 LET NOTARIATA V REPUBLIKI SLOVENIJI

Manca Majcen,

univerzitetna diplomirana pravnica, notarka v Ljubljani

1. UVOD

Pred tridesetimi leti je po nekaj desetletij dolgem premoru na slovenskih tleh prišlo do vnovične uvedbe notariata. Ob tem jubileju je priložnost, da se ozremo nazaj in pogledamo v prihodnost. Notarska zbornica Slovenije (NZS) je s tem namenom v Ljubljani 3. junija 2025 organizirala slavnostno prireditev, ki so se je udeležili ugledni slovenski in tuji gosti: ministrica za pravosodje Andreja Katič, podpredsednica Ustavnega sodišča RS dr. Neža Kogovšek Šalamon, predsednik Vrhovnega sodišča RS dr. Miodrag Đorđević, generalna državna tožilka dr. Katarina Bergant, generalna državna odvetnica dr. Ana Kerševan, predsednik Odvetniške zbornice Slovenije Janez Starman, generalna sekretarka Vlade RS Barbara Kolenko Helbl, sodnik na Sodišču EU dr. Damjan Kukovec, nekdanja ministra za pravosodje odvetnik Miha Kozinc in dr. Rajko Pirnat, prvi predsednik NZS Andrej Škrk, predsednik Civilnega oddelka Vrhovnega sodišča Hrvaške mag. Damir Kontrec, predsednik Notarske zbornice Madžarske dr. Adam Toth, predsednik Zvezne notarske zbornice Nemčije dr. Markus Sikora, podpredsednik Mednarodne unije latinskega notariata dr. Jens Bormann, predsednik Zveze evropske mreže registrov oporok (ARERT) Octavian Rogojanu, direktor za evropske in mednarodne zadeve pri avstrijski notarski zbornici in koordinator projekta Justice Without Litigation (Do pravice brez pravedanja – JuWiLi) Stephan Matyk-d'Anjony ter ugledni drugi gostje.

Preletu bistvenih mejnikov, ki so v preteklih treh desetletjih zaznamovali delovanje notariata, nagovorom predsednika NZS notarja dr. Bojana Podgorška in nekaterih gostov, je sledila okrogla miza o neizrabljenih možnostih notariata v

Sloveniji ter podelitev priznanj za prispevek k razvoju notariata. Priznanji sta prejela dr. Marko Ilešič (posthumno) in notarka Sonja Kralj. Dr. Marko Ilešič je bil velik podpornik notariata in je veliko pripomogel k njegovi uveljavitvi, notarka Sonja Kralj pa je bila za predsednico NZS izvoljena leta 2015 in je to funkcijo opravljala dva mandata. Posebno priznanje in zahvalo za prizadevnost pri opravljanju dela pa je prejel tudi generalni sekretar NZS Aleksander Šanca.

2. NOTARJI SO POMEMBNA RAZBREMENITEV DELA SODIŠČ, TODA NEKATERE PRILOŽNOSTI SO ŠE NEIZRABLJENE

Predsednik NZS in notar **dr. Bojan Podgoršek** je v uvodnem nagovoru kot zanimivost predstavil razvoj notariata. Prve zametke notariata najdemo že v stari zavezi Svetega pisma, najpogostejše citirana prva omemba notarskega poslovanja pa se nanaša na čas Vzhodnorimskega cesarja Justinijana od leta 527 dalje. Svojo dokončno obliko je dobil notariat v avstrijskem delu Avstro-Ogrske monarhije z Notarskim redom iz leta 1871. Kraljevina Jugoslavija je podoben Zakon o javnih beležnikih sprejela leta 1930. Zaradi zmanjševanja obsega zasebne lastnine je bil notariat v letu 1944 ukinjen, naloge notarjev pa so prevzela sodišča.

Pred več kot tridesetimi leti so se na pobudo avstrijske notarske zbornice začele aktivnosti za rekonstrukcijo pravne države in pravosodja v Vzhodni Evropi. S podporo Sveta Evrope in Mednarodnega združenja sodnikov je bila novembra 1990 v dvorcu Keszthely na Madžarskem sprejeta resolucija, ki je bila osnova za preoblikovanje državnih notariatov Poljske, Madžarske, Češke, Slovaške, Romunije, Moldavije in Bolgarije v notariate latinskega tipa in za vnovično uvedbo notariata v državah nekdanje Jugoslavije. Po sprejemu Ustave in Zakona o notariatu so slovenske notarke in notarji odprli pisarne 1. junija 1995.

Ob vnovični uvedbi so notarji od sodišč prevzeli sestavo pogodb, ki imajo posledice na dednopravnem področju, overitve podpisov in overitve prepisov. Notarji sestavljajo sporazume o delitvi premoženja zakoncev in drugih parov, od leta 2019 dalje pa tudi notarske zapise sporazumov o razvezah zakonske zveze in predporočne oziroma ženitne pogodbe. Od leta 2019 do danes je bilo zunaj sodišča na podlagi notarskih zapisov sporazumno razvezanih 3.652 zakonskih zvez. V zadnjih štirih letih je bilo v Sloveniji sklenjenih 755 ženitnih pogodb. Vse to je pomembna razbremenitev sodišč.

Pri pomembnih prodajnih pogodbah notarji zagotovijo hrambo kupnine in listin ter jih sprostijo, ko obe pogodbeni stranki izpolnita svoje obveznosti. Z notarsko hrambo sta stranki zavarovani pred tveganjem neizpolnitve obve-

znosti druge pogodbenne stranke. Pri prodaji novih stanovanj notarji v skladu z Zakonom o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb varujejo potrošnike pred tveganjem, da prodajalec ne bo izpolnil vseh obveznosti do končnih kupcev. Od uveljavitve Zakona o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (ZVKSES) leta 2004 v Sloveniji ni več nepremičninskih afer. Pri vpisih transakcij v javne evidence, kot sta zemljiška knjiga in sodni register, notarji strankam pomagajo in svetujejo pri zbiranju potrebne dokumentacije, ki jo preverijo pred predložitvijo sodišču. S tem razbremenijo sodnike in referente pri odločanju.

Notarji sestavljajo listine o najpomembnejših korporacijskopравnih poslih, med katere spadajo pogodbe o prenosu poslovnih deležev, pogodbe o združitvah in delitvah gospodarskih družb in zapisniki o sklepih skupščin gospodarskih družb. Pomemben del notarskega poslovanja je tudi sestava notarskih zapisov oporok (tako imenovanih notarskih oporok) in tudi hramba vseh vrst oporok v notarski pisarni. Vpis oporoke v Centralni register oporok, ki ga vodi Notarska zbornica Slovenije, je zagotovilo, da bo oporoka pravočasno predložena sodišču in razglašena na zapuščinski razpravi. Konec leta 2024 je bilo v Centralni register oporok vpisanih 55.407 oporok, od tega približno 70 odstotkov notarskih oporok.

Imamo tudi še neizrabljene možnosti, ki bi koristile pravni varnosti in učinkovitosti. Ena takih je, da bi Centralni register oporok razširili z vpisi sporazumov o odpovedi neuvedenemu dedovanju in drugih dednih pogodb, če bi jih vnovič uvedli v naš pravni red. Neizrabljene možnosti so tudi pri skrbi za ranljive odrasle osebe, ki zaradi invalidnosti, starosti ali iz drugih razlogov ne morejo varovati svojih interesov. Nekatere države z zakonom urejajo notarski zapis pooblastila za upravljanje osebnih in finančnih zadev ranljive osebe, ki se aktivira z ustreznim zdravniškim potrdilom brez posega sodišča oziroma organa socialnega skrbstva, veljavnost pooblastila pa je mogoče preveriti z vpogledom v elektronski register. Najpomembnejši neizrabljeni možnosti pa sta prenos zapuščinskih zadev na notarje ter možnost izvajanja notarskih nalog v digitalnem okolju.

Prenos zapuščinskih zadev na notarje bi povečalo učinkovitost sodnih zapuščinskih postopkov v Sloveniji. Primerjava statističnih podatkov o učinkovitosti sodnih zapuščinskih postopkov v Sloveniji z notarskimi zapuščinskimi postopki Avstrije, Češke, Hrvaške, Madžarske in Slovaške, ki jo je leta 2022 opravil dunajski Inštitut *Economica* v sodelovanju z univerzama v Gradcu in na Dunaju, kaže, da je delež javnih izdatkov za sodišča v Sloveniji najvišji, da je število sodišč na prebivalca v Sloveniji največje, da je število zapuščinskih zadev v Sloveniji najnižje in da je kljub temu sodni zapuščinski postopek v Sloveniji daljši kot notarski zapuščinski postopek v sosednjih državah. Po podat-

kih iz Poročila EU Justice Scoreboard za leto 2024 v državah članicah EU nesporne sodne postopke na področju dednega prava pogosto opravljajo notarji, katerih cilj je razbremeniti sodišča ter tako povečati učinkovitost in kakovost pravosodnega sistema. Slovenski notarji smo Ministrstvu za pravosodje poslali izhodišča za reformo zapuščinskega postopka.

Pravno podlago za izdajo elektronskih notarskih listin, izdelanih prek neposredne varne videopovezave z notarjem, imamo v Zakonu o notariatu že tri leta, še vedno pa čakamo na ministra za pravosodje, ki bo izbral izvajalca informacijskega videokomunikacijskega sistema za sestavo notarskih listin na daljavo.

Dr. Podgoršek je sklenil z zapisom Cicerona v pismu iz leta 46 pred Kristusom: »*Omnia sunt incerta, cum a iure discessum est*« oziroma vse postane negotovo, če se oddaljimo od prava. Zaslužni profesor dr. Janez Kranjc je komentiral, da ta Ciceronova misel izraža bistvo prava. Pravo zagotavlja predvidljivost in pravno varnost. Pravo omogoča mirno sožitje med ljudmi, tudi med tistimi, ki se ne marajo in imajo neporavnane račune. Če nočemo nesreče posameznika in razpada družbe, je dosledno spoštovanje prava edina možnost.

3. V PRIČAKOVANJU PRENOSA NESPORNAH ZAPUŠČINSKIH POSTOPKOV NA NOTARJE

V svojem nagovoru je ministrica za pravosodje **Andreja Katič** poudarila pomen vloge notariata in dosedanje dobro sodelovanje med Ministrstvom za pravosodje in notariatom Slovenije. Izrazila je željo po še trdnjšem in tvornejšem sodelovanju v prihodnosti, saj je odprtih še kar nekaj zadev, ki bi jih bilo treba urediti. Tako še vedno ni končana izbira najboljšega izvajalca za tako imenovanega e-notarja (notar na daljavo), še pomembnejša zadeva pa je prenos nespornih dediščin oziroma zapuščinskih postopkov na notarje. S tem se je v preteklosti ukvarjalo že kar nekaj ministrov za pravosodje, ki so že začeli pripravo nekaterih sprememb zakonodaje. Prepričana je, da je ta ideja doslej dozorela tudi že v slovenski pravni srenji, tako na strani sodišč, notariata in politike kot tudi strokovne javnosti. Na Ministrstvu za pravosodje je že oblikovana delovna skupina in ministrica meni, da bi lahko že v njenem mandatu, sicer pa takoj v naslednjem mandatu te vlade, ugledali spremembe na tem področju in te naloge prenesli na notarje. Poudarila je, da ljudje uporabljajo storitve notarjev, ker jim zaupajo, jim verjamejo in ker zelo dobro izvajajo svoje poslanstvo.

Čestitkam ministrice Andreje Katič sta se ob tem jubileju pridružila tudi dva tuja gosta. **Dr. Jens Bormann** je kot podpredsednik Mednarodne unije latinskega notariata izrekel čestitke v imenu vseh notariatov članic te unije. Poleg ključne vloge, ki jo ima slovenski notariat na nacionalni ravni, ima pomembno

vlogo tudi v evropski in svetovni skupnosti notariatov. Z veseljem je spremljal razvoj notariata v Sloveniji. Danes so slovenski notarji po njegovih besedah visoko cenjeni in zaupanja vredni partnerji evropskim in tudi drugim notariatom po svetu. Notarji z zagotavljanjem varnega okolja za transakcije različnih vrst ustvarjajo dodano vrednost za državljane in pravne subjekte.

Predsednik Zvezne notarske zbornice Nemčije **dr. Markus Sikora** je ob tem poudaril, da je slovenski notariat lahko ponosen na veliko dosežkov preteklih let. Pri tem je poudaril register oporok, ki ga vodi NZS, ter aplikacijo e-notar, ki jo notarji uporabljajo pri vsakodnevnih opravilih. Slovenski notarji prispevajo k pravni varnosti, skrbijo za interese vseh pogodbenih strank in s tem preprečujejo morebitne spore v prihodnosti. Zato so pomemben dejavnik pri zagotavljanju družbene stabilnosti. Notarji kot osebe, vredne javnega zaupanja, imajo ključno vlogo pri teh pomembnih nalogah, ki bi jih sicer morala zagotavljati država. Ob tej priložnosti se je tudi zahvalil za veliko let plodnega sodelovanja med slovenskim in nemškim notariatom in izrazil željo po sodelovanju tudi v prihodnje.

V času vnovične uvedbe notariata je bil minister za pravosodje odvetnik **Miha Kozinc**. »Notariat je imel pred ukinitvijo dolgo tradicijo, po ukinitvi pa je minilo 50 let brez te pomembne institucije, ki zagotavlja pravno varnost,« je poudaril in dodal, da so generacije Slovencev odrasle, ne da bi poznale to obliko pravne zaščite, kar se je poznalo tudi pri vnovični uvedbi notariata. V začetku 90. let dvajsetega stoletja se je odprl prostor za demokratične spremembe in vzpostavitev pravne države ter je na dnevni red prišlo tudi vprašanje obnove notariata. Pot ni bila lahka, saj javno mnenje tej zamisli ni bilo naklonjeno. Dvomilo se je v potrebnost tega instituta, izražala se je skrb, da gre za nepotrebno zapletanje že tako zapletenega pravnega sistema in nepotrebne dodatne stroške. Ključno je bilo, da je ustavodajalec notariat kot del pravosodja vnesel v Ustavo Republike Slovenije. Pri tem je veliko pomagal tedanji avstrijski minister za pravosodje, ki je bil pred tem predsednik Notarske zbornice Avstrije, dr. Nikolaus Michalek, avstrijski zakon pa je bil podlaga za vsebino našega Zakona o notariatu. Vpeljani sistem zagotavlja pravno varnost, omogoča varno in zanesljivo sklepanje pravnih poslov, pripomore k učinkovitosti gospodarskega sistema, varuje ranljive skupine in razbremenjuje sodišča. Poudaril je tudi, da so odvetniki na strani notarjev glede prenosa nespornih zapuščinskih zadev na notarje, kar bi razbremenilo delo sodišč, zapuščine pa bi bile precej hitrejše. Notarji so v vseh teh letih s svojim vestnim delom pridobili zaupanje in ugotovilo se je, da je to institucija, ki jo potrebujemo, je sklenil Kozinc.

Prvi predsednik NZS **Andrej Škrk** je poudaril, da so notarji s svojim prizadevanjem in vestnim delom upravičili zaupanje, ki jim je bilo dano. Danes je notarjevo delo vtakano v pravni promet v širokem naboru dejavnosti in težko

si je zamisliti, v kakšnih okoliščinah so notarji začeli svoje delo. Prvi notarji so konstituirali NZS, sprejeli so Statut NZS in v kratkem času je bilo treba pripraviti vse, kar je danes za delo v notarski pisarni samoumevno (poenotiti je bilo treba listine, vsebino listin, priskrbeti pečate in žige, ustrezne programe, urediti pisarne in prostore NZS itd.). Pri tem je veliko pomagala Notarska zbornica Avstrije, avstrijski notarji, profesorica dr. Vesna Rijavec, ki je že takrat o notariatu vedela več kot drugi, Ministrstvo za pravosodje, ki ga je takrat vodila ministrica Meta Zupančič, poznejša notarka, ki je moralo sprejeti številne poslovnike za delo notarjev, notarsko tarifo in imenovati preostale notarje. Uspelo je in 1. junija 1995 so notarji začeli delo. Takrat še brez interneta in elektronske pošte, vpisniki, knjige in imeniki so se vpisovali ročno, ročno so se izpolnjevali pečati za odpravke in prepise, pisna komunikacija je potekala v papirnati obliki. Žal pa javnost z vnovično uvedbo notariata ni bila ustrezno seznanjena. Javnost ni bila seznanjena z novostmi in prednostmi, ki jih je prinesla nova javna služba in tako je preteklo kar nekaj časa, da se je javnost seznanila s tem, kaj vse notar dela in kje jim lahko pomaga. Notarji so se zavedali, da bodo svoj obstoj upravičili in utrdili le s strokovnim in predanim delom. Pogosto so se srečevali in nesebično delili svoje izkušnje, primerjali in izmenjevali osnutke, da bi bilo delo čim bolj enotno in hitro. Izvršni odbor se je sestajal vsak mesec in sprejemal obvezna navodila za delo in uporabo notarske tarife. Pri tem pa so ves čas poudarjali objektivnost in skrb za interese vseh strank pravnega posla, dolžnost notarja, da opozarja na nevarnosti in pasti posameznih dogovorov. To je pomembna razlika od drugih pravnih poklicev, ki varujejo le interese svoje stranke, in bistvena prednost notariata. Že takrat je bilo za delo notarjev ključno, da se stranke počutijo varne, da zaupajo v notarjevo poštenost in objektivnost. Ta osebna nota je bistven element, na katerem stoji notariat kot ljudem prijazna služba. Kot je za konec poudaril Škrk, je na ta temelj pozornost treba usmeriti tudi v prihodnje, saj ga nič ne more nadomestiti.

4. DIGITALIZACIJA IN UMETNA INTELIGENCA NISTA VSEMOGOČNI, STA PA VSEKAKOR LAHKO (MORATA BITI) V POMOČ

Na okrogli mizi, ki je bila namenjena razpravi o prenosu zapuščinskih postopkov na notarje, je prvi dobil besedo predsednik Vrhovnega sodišča RS **dr. Mišodrag Đorđević**, ki je povedal, da se je tudi že v preteklosti strinjal z njegovim predhodnikom mag. Damijanom Florjančičem, da bi bilo smiselno in koristno, da bi se odprla javna razprava o prenosu teh postopkov na notarje in da bi ta razprava pripeljala tudi do nekaterih sprememb. Zapuščinski postopki v Sloveniji potekajo pred sodišči, čeprav gre v veliki večini primerov za nespor-

ne zadeve. Približno 85 odstotkov zadev je končanih že na prvem naroku. V luči učinkovitosti, razbremenitve sodišč in prakse sosednjih držav je na mestu vprašanje smiselnosti tega prenosa. Leta 2024 so sodišča prejela 23.104 zadeve, 42 sodnikov s strokovnimi sodelavci jih je rešilo 23.444, vendar pa je 13.084 zadev ostalo nerešenih. Povprečen zapuščinski postopek je trajal nekaj več kot 7 mesecev, pri čemer je povprečen zapuščinski postopek v območju Lendave trajal 2,5 meseca, v območju Ljubljane pa 13,8 meseca. Ciljni čas za rešitev zadev je 3 mesece. Delež rešenih v okviru časovnega standarda je najnižji v območju Ljubljane (1 odstotek), Kranja 14 odstotkov, preostalih sodišč približno 50 odstotkov, najvišji pa je v območju Slovenj Gradca (69 odstotkov). Poslovanje notarjev je zelo strogo urejeno, zato so notarji poleg sodišča najprimernejši za izvedbo zapuščinskih zadev, seveda ob ohranitvi pravne varnosti, zagotovitvi hitrejšega in za stranke dostopnega, transparentnega in stroškovno ustreznega postopka. S prenosom teh postopkov na notarje pa bi se povečala učinkovitost sodišč v drugih zadevah. Digitalizacija v pravosodju in napredek pri elektronskem povezovanju omogočata, da bi notarji lahko celovito vodili zapuščinski postopek, od začetka do konca, poleg tega pa tudi vpis v zemljiško knjigo in davčno obravnavo. Tako bi bila za stranke zagotovljena enotna pravna obravnavna na enem mestu (angl. *one stop shop*) ob hkratnem zmanjšanju stroškov za državo in boljši dostopnosti za stranke. Majhno rezervacijo je izrazil le zaradi digitalizacije, ki naj bi pospešila in poenostavila poslovanje sodišč, sicer pa prenos nespornih zapuščinskih zadev na notarje podpira.

V nadaljevanju okrogle mize so izkušnje sosednjih držav opisali predsednik Civilnega oddelka Vrhovnega sodišča Hrvaške **mag. Damir Kontrec**, predsednik Notarske zbornice Madžarske **dr. Adam Toth** in direktor za evropske in mednarodne zadeve pri avstrijski notarski zbornici in koordinator projekta JuWiLi **Stephan Matyk-d'Anjony**.

Na hrvaškem mineva 22 let, odkar imajo hrvaški notarji v pristojnosti zapuščinske postopke. Tudi pri njih je prenosu teh pristojnosti nasprotovala širša javnost, odvetniki in sodniki. Nasprotovanja so bila tako v teoriji kot tudi v praksi. Odvetniki so nasprotovali, ker so notarji dobili še eno novo pristojnost, čeprav je njihovo število omejeno, število odvetnikov pa neomejeno. Sodniki so si s temi postopki ohranjali statistiko. Sreča je bila, da je bil v delovni skupini v tem času pokojni dr. Jadranko Crnić, ki je s svojo pravno avtoriteto prekinil razprave o prenosu pristojnosti ter odredil, da se v zapuščinske postopke uvedejo notarji. To se je pokazalo za koristno z vidika učinkovitosti sodstva, saj so na primer v obdobju od leta 2020 do leta 2024 notarji dobili v delo približno 314.000 zadev, rešili so jih skoraj 290.000, kar statistično pomeni, da je bilo 90 sodnikov letno razbremenjenih in so lahko reševali druge zadeve. Kot odziv na rezervacijo dr. Miodraga Đorđevića glede digitalizacije postopkov, zaradi

katerih bo delo sodišč učinkovitejše, je izrazil stališče, da umetna inteligenca ne more nadomestiti sojenja, lahko pa pomaga. Danes se na Hrvaškem nihče več ne sprašuje, zakaj so zapuščinski postopki prešli na notarje. To je bila zelo dobra rešitev, ki je dejansko razbremenila sodišča.

Na Madžarskem imajo pristojnosti v dednopravnih postopkih notarji že od konca 19. stoletja. Notarji obravnavajo okvirno 140.000 zadev letno. Sprva, od leta 1886 dalje, so notarji delovali kot sodni pooblaščenca, od leta 1952 pa delujejo kot prvostopenjski organ v zapuščinskih postopkih in tako izdajajo sklepe o dedovanju, zoper katere je mogoče vložiti pritožbo neposredno pri sodišču druge stopnje. Javnost je s postopki zadovoljna, povprečni postopek traja tri mesece, torej je razmeroma kratek. Tudi sodniki so zadovoljni, saj tako v delo dobijo le zanimive primere. Prednost tega je tudi, da sodišča z nespornimi zapuščinskimi postopki niso obremenjena.

Tudi v Avstriji zapuščinske postopke že dolgo vodijo notarji, ki delujejo kot sodni komisarji, torej so kot del sodišča. Stranke notarja ne izberejo same, ampak ga določi predsednik sodišča. Postopek torej vodita sodišče in notar, vendar pa dejansko 95 odstotkov opravil v postopku opravi sam notar. Prednosti so vsekakor razbremenitev sodišč, zmanjšanje stroškov, deljenje virov, vpliv na državni proračun. Projekt JuWiLi je pokazal ogromne prednosti prenosa teh pristojnosti na notarje. Prednosti so namreč tudi za državljane, predvsem, ker so postopki tako bolj dostopni, ker je več kontaktnih točk. Deljenje pristojnosti med sodniki in notarji je moderen pristop. V Avstriji je sistem dober, lahko pa bi ga še izpopolnili. Predvsem, da bi bil v celoti v rokah notarjev, ki bi lahko na koncu postopka sami izdali odločbo, podobno kot na Madžarskem in Hrvaškem. Postopek tudi še ni digitaliziran in tako med sodišči in notarji še vedno poteka v papirnati obliki. Sodni sistem je treba nenehno obnavljati in nadgrajevati, predvsem glede nespornih zadev.

5. ZAKAJ V REPUBLIKI SLOVENIJI ŠE NI PRIŠLO DO PRENOSA ZAPUŠČINSKIH POSTOPKOV NA NOTARJE?

Kot je ob koncu okrogle mize pojasnil predsednik NZS dr. Podgoršek, je bilo pri pripravi Zakona o notariatu, sicer po vzoru avstrijske ureditve, izpuščeno poglavje o zapuščinskih postopkih. Od tega je minilo že 30 let in notarji že ves ta čas skušajo prepričati pristojne o koristi prenosa teh postopkov na notarje. Povabil je k branju prispevka, objavljenega v jubilejni številki Notarskega vestnika, v katerem so objavljena izhodišča za prenos zapuščinskih postopkov, ki jih je pripravil profesor na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani dr. Aleš

Galič. Opisane so prednosti tega prehoda, med drugim tudi, da sodišča pri povzemanju dednih dogovorov v sklepe o dedovanju ne izvršuje oblastvene funkcije, kar zmanjšuje avtoriteto sodne veje oblasti. V prispevku je dr. Galič poudaril tudi, da bi prenos pozitivno vplival na javne izdatke, ki bi se zmanjšali, zasebni izdatki se ne bi nič povečali, po ocenah pa bi razbremenili vsaj 40 sodnikov. Češka izkušnja nas uči, da bi bil prehod pristojnosti lažji, če ne bi bil združen s spremembo materialnega dednega prava s posegi v ureditev nujnega dedovanja. Predsednik Vrhovnega sodišča RS dr. Miodrag Đorđević je okroglo mizo sklenil s sporočilom, da podpira koristne spremembe in predloge za razbremenitev sodišč, za katere se zavzemajo notarji, saj se morata pravosodni sistem in s tem tudi sodstvo razvijati in prilagajati koristnim spremembam. Za obravnavano temo pa je bilo še posebej pomembno, da se je slovesnosti udeležil tudi zaslužni profesor dr. Karel Zupančič.

